

กองช่าง อบต.บางยาง
เลขที่รับ ๑๒๗
วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๖๘
เวลา ๐๙.๓๐

องค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง
วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๖๘
( ) สำนักปลัด
( ) กองคลัง

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร
และสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร
กองการศึกษา
ถนนเศรษฐกิจ ๑ สก ๗๔๐๐๐
หน้าตลาดราชชนก

ที่ สค ๐๐๑๔.๒/ ๑ ๑๑๑๑

๕ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ผลคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน และคลองสาขา พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ (พฤศจิกายน ๒๕๖๗)

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน และคลองสาขา พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ (พฤศจิกายน ๒๕๖๗)

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ได้รับหนังสือสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ ๕ แจ้งสรุปผลคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน และคลองสาขา พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ (พฤศจิกายน ๒๕๖๗) โดยพบว่าคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน และคลองสาขาในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยพารามิเตอร์ที่พบไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ได้แก่ ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ค่าแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และค่าแอมโมเนีย-ไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร จึงขอส่งผลคุณภาพน้ำแม่น้ำท่าจีน และคลองสาขา พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ (พฤศจิกายน ๒๕๖๗) เพื่อให้หน่วยงานท่านนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ผู้นำชุมชน ได้รับทราบสถานการณ์ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ยังคงต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเชษฐ พวงจิตร)

ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จังหวัดสมุทรสาคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ส่วนสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐ ๓๔๘๑ ๐๓๐๐

โทรสาร ๐ ๓๔๘๑ ๐๓๐๐

"No Gift Policy ทส.โปร่งใสและเป็นธรรม"

ดัชนีคุณภาพน้ำที่สำคัญและดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (WQI) จังหวัดสมุทรสาคร
ครั้งที่ 1/2568 (พฤศจิกายน 2567)

แม่น้ำ	จุดตรวจวัด	พารามิเตอร์					WQI	เกณฑ์ คุณภาพ ^{1/}
		DO (mg/L)	BOD (mg/L)	TCB (MPN/100 ml)	FCB (MPN/100 ml)	NH ₃ -N (mg/L)		
ท่าจีน ตอนล่าง	ปากแม่น้ำท่าจีน อ.เมือง (TC01)	4.0	2.9	22,000	13,000	0.8	56	เสื่อมโทรม
ท่าจีน ตอนล่าง	วัดศิริมงคล อ.เมือง (TC04)	2.6	3.0	40,000	22,000	1.0	50	เสื่อมโทรม
ท่าจีน ตอนล่าง	โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก อ.กระทุ่มแบน (TC07)	2.6	2.8	1,300	790	0.8	53	เสื่อมโทรม
คลองสาขา	คลองมหาชัย (MCC) *	3.0	2.6	92,000	17,000	1.0	51	เสื่อมโทรม
คลองสาขา	คลองภาษีเจริญ (PJC) *	3.8	3.6	170,000	46,000	1.5	43	เสื่อมโทรม
คลองสาขา	คลองดำเนินสะดวก (DSC) *	2.8	2.5	4,900	3,300	1.0	56	เสื่อมโทรม
มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 ^{2/}		≥2.0	≤4.0	-	-	≤0.5	-	-
มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 ^{3/} (เฉพาะ TCB, FCB)		-	-	≤20,000	≤4,000	-	-	-

- หมายเหตุ: 1. การประเมินดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI) มีหน่วยเป็นคะแนนเริ่มจาก 0 - 30 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก 31 - 60 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม 61 - 70 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ 71 - 90 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี 91 - 100 คะแนน คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีมาก
2. ประเภทของแหล่งน้ำตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่องกำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำท่าจีน
3. พารามิเตอร์ที่เป็นปัญหาพิจารณาจากพารามิเตอร์ที่ส่งผลให้คุณภาพน้ำที่ไม่เป็นไปตามประเภทแหล่งน้ำตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ กรณีที่ไม่ประกาศประเภทแหล่งน้ำให้เทียบเคียงมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3
4. ดัชนีคุณภาพน้ำที่มีค่าเป็นตัวเลขสีแดง หมายถึง ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
5. * คือ จุดเฝ้าระวังคุณภาพน้ำเพิ่มเติมของสำนักงานฯ ยังไม่นำค่าไปใช้ในการรายงานสถานการณ์ลุ่มน้ำ

ผลการตรวจวิเคราะห์โลหะหนัก จังหวัดสมุทรสาคร ครั้งที่ 1/2568 (พฤศจิกายน 2567)

จุดตรวจวัด	พารามิเตอร์									
	Fe (mg/l)	Cd* (ug/l)	Mn (mg/l)	Ni (ug/l)	Pb (ug/l)	Zn (mg/l)	Cu (ug/l)	Cr ⁶⁺ (ug/l)	As (ug/l)	Hg (ug/l)
ปากแม่น้ำท่าจีน (TC01)	<0.3	<2	0.2	<20	10	<0.5	<20	<1	3.3	≤0.5
วัดศิริมงคล (TC04)	0.4	<2	0.2	<20	<10	<0.5	<20	<1	3.9	<0.1
โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก (TC07)	0.4	<2	<0.1	<20	<10	<0.5	<20	<1	4.5	<0.1
มาตรฐานคุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำผิวดิน	-	≤50*	≤1.0	≤100	≤50	≤1.0	≤100	≤50	≤10	≤2.0

หมายเหตุ : * ค่ามาตรฐานของ Cd กรณีน้ำที่มีความกระด้างในรูปของ CaCO₃ เกิน 100 มก./ล.

ค่าเฉลี่ยดัชนีคุณภาพน้ำทั่วไป (WQI) แม่น้ำท่าจีนตอนล่าง ครั้งที่ 1/2568 (พฤศจิกายน 2567)

แยกรายสถานีตรวจวัด รายตอนแม่น้ำ และรายจังหวัด

แม่น้ำ	สถานีตรวจวัด	จังหวัด	ค่า WQI เฉลี่ย		
			รายสถานี	รายตอน แม่น้ำ	รายจังหวัด
ท่าจีน ตอนล่าง	หน้าที่ว่าการอำเภอนครชัยศรี (TC13)	นครปฐม	56	54	54
	แพโพธิ์แก้ว อ.สามพราน (TC11)		55		
	วัดบางช้างเหนือ อ.สามพราน (TC10)		54		
	วัดเทียนดัด อ.สามพราน (TC09)		51		
	โรงเรียนบ้านปล่องเหล็ก อ.กระทุ่มแบน (TC07)	สมุทรสาคร	53	54	53
	วัดศิริมงคล อ.เมือง (TC04)		50		
	ปากแม่น้ำท่าจีน อ.เมือง (TC01)		56		

สรุปผลการวิเคราะห์สาเหตุปัญหาคุณภาพน้ำ

แม่น้ำท่าจีนในจังหวัดสมุทรสาครถูกกำหนดเป็นแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 ตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ (สามารถใช้ประโยชน์ในการอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน และการอุตสาหกรรม)

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำครั้งที่ 1/2568 พบว่าคุณภาพน้ำโดยรวม อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยพบว่า

- ออกซิเจนละลายน้ำ (DO) พบว่ามีค่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 (ไม่น้อยกว่า 2.0 มก./ล.) ในแม่น้ำท่าจีนทุกจุดและทุกคลองสาขาที่ตรวจวัด
- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบว่ามีค่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 4 (ไม่เกินกว่า 4.0 มก./ล.) ในแม่น้ำท่าจีนทุกจุดและทุกคลองสาขาที่ตรวจวัด
- ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบว่ามีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินประเภทที่ 3 (ไม่เกินกว่า 20,000 และ 4,000 MPN/100 มล. ตามลำดับ) ในแม่น้ำท่าจีนบริเวณปากแม่น้ำท่าจีน อ.เมือง (TC01) วัดศรีมงคล อ.เมือง (TC04) คลองมหาชัย (MCC) และคลองภาษีเจริญ (PJC) แสดงถึงการปนเปื้อนอุจจาระของสัตว์เลื้อยคืบในแหล่งน้ำ อาจเนื่องจากเป็นพื้นที่ชุมชนซึ่งระบบบำบัดน้ำเสียยังไม่ครอบคลุมพื้นที่
- ค่าแอมโมเนีย-ไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (ไม่เกินกว่า 0.5 มก./ล.) ในแม่น้ำท่าจีนทุกจุดและทุกคลองสาขาที่ตรวจวัด แสดงถึงการปนเปื้อนของเสียหรือน้ำทิ้งที่มีส่วนประกอบโปรตีน การย่อยสลายของเสียในแหล่งน้ำที่ปนเปื้อนจากชุมชน หรือจากอาหารปลาที่ปลากินเหลือ หรือของเสียจากการขับถ่ายของสัตว์น้ำ โดยแอมโมเนีย-ไนโตรเจนในน้ำมีความเป็นพิษต่อสัตว์น้ำ และแย่งออกซิเจนของสัตว์น้ำ นอกจากนี้การปนเปื้อนของแอมโมเนีย-ไนโตรเจนยังอาจเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมได้ด้วย เช่น โรงงานห้องเย็น เป็นต้น